

Sygn. akt I C 435/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 listopada 2020 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku, I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Izabela Kosińska - Szota

Protokolant: sekr. sąd. Joanna Wiejkut

po rozpoznaniu w dniu 12 listopada 2020 roku w Kłodzku na rozprawie

sprawy z powództwa M. P. (1), K. P. (1), M. P. (2)

przeciwko B. P. (1)

o zapłatę 45 140 zł

I. zasądza od pozwanego B. P. (1) na rzecz powodów: M. P. (1) kwotę 20 833,33 zł (dwadzieścia tysięcy osiemset trzydzieści trzy zł 33/100) zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 6 lutego 2020 roku, K. P. (1) kwotę 10 417,67 zł (dziesięć tysięcy czterysta siedemnaście zł 67/100) zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 6 lutego 2020 roku i M. P. (2) kwotę 13 888,89 zł (trzynaście tysięcy osiemset osiemdziesiąt osiem zł 89/100) zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 6 lutego 2020 roku;

II. oddala dalej idące powództwo;

III. zasądza od pozwanego na rzecz każdego z powodów kwotę po 3 000 zł tytułem kosztów procesu;

IV. nadaje wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności w pkt I co do roszczenia powoda M. P. (1) do kwoty 4 166,80 zł, co do roszczenia powódki K. P. (1) do kwoty 2 083,40 zł i co do roszczenia powódki M. P. (2) do kwoty 2 777,80 zł.

(...)

UZASADNIENIE

Powód M. P. (1) wniósł o zasądzenie od pozwanego B. P. (2) kwoty 20 834 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 6 lutego 2020 r. Powódka K. P. (1) wniosła o zasądzenie od pozwanego B. P. (1) kwoty 10 417 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 6 lutego 2020 r. Powódka M. P. (2) wniosła o zasądzenie od pozwanego B. P. (1) kwoty 13 889 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 6 lutego 2020 r. i zasądzenie od pozwanego na rzecz każdego z powodów kosztów procesu wg norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu powodowie podali, że spadkodawczyni M. P. (3) powołała do spadku po sobie na podstawie testamentu notarialnego w całości pozwanego B. P. (1), wartość substratu zachowku to kwota 125 000 zł, a wyczerpuje ją nieruchomości lokalowa położona w S., dla której Sąd Rejonowy w Kłodzku prowadzi księgę wieczystą (...). Powodowie wskazali, że M. P. (1) i B. P. (1) wydziedziczony Z. P. (1) są synami spadkodawczyni i gdyby doszło do dziedziczenia ustawowego, każdy z nich otrzymałby po 1/3 części spadku. Zatem M. P. (1) należy się 1/6 z 125 000 zł, K. P. (1) jako jednej z 2 zstępnych wydziedziczonego Z. P. (1) 1/12 z 125 000 zł, zaś małoletniej M. P. (2) należy się 2/18 z 125 000 zł. Powodowie podnieśli, że mimo wezwania pozwany nie spełnił ich żądań.

Pozwany B. P. (1) w odpowiedzi na pozew uznał powództwo M. P. (4) do kwoty 4 166,80 zł, K. P. (1) do kwoty 2 083,40 zł i M. P. (2) do kwoty 2 777,80 zł. Pozwany przyznał okoliczności wymienione szczegółowo w podpunktach 1 do 7 pkt I uzasadnienia odpowiedzi na pozew. Pozwany podniósł zarzut nadużycia prawa przez powodów na podstawie art. 5 k.c. wskazując, że dochodzone roszczenie jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego, bowiem pozwany jest trwale niezdolny do samodzielnej egzystencji i ustalono wobec niego znaczny stopień niepełnosprawności, porusza się na wózku inwalidzkim i żyje w tragicznych warunkach w mieszkaniu komunalnym swojej partnerki, jest niezdolny do pracy, utrzymuje się z 215 zł świadczenia pielęgnacyjnego, 63 zł zasiłku stałego oraz świadczenia 500 zł dla osób niepełnosprawnych, a więc jego dochody są niewystarczające na zaspokojenie podstawowych potrzeb. Pozwany wskazał, że w odziedziczonym mieszkaniu nie może zamieszkać, gdyż znajduje się ona na trzecim piętrze, co spowodowałoby jego faktycznie trwale unieruchomienie. Pozwany zarzucił, że jako jedyny syn interesował się spadkodawczynią, pozostawał z nią stałym kontakcie telefonicznym, wspierał ją w czasie choroby, a ze względu na stan zdrowia pozwanego, to spadkodawczyni częściej do niego przyjeżdżała i odwiedzała, a ich relacje cały czas były bardzo dobre. Pozwany podniósł, że to on i jego rodzina zajęli się pogrzebem spadkodawczyni, a pozostali synowie oraz jej wnuczki nie byli zainteresowani, choć mieszkali w pobliżu. Pozwany wskazał, że Z. P. (1) został wydziedziczony, ponieważ nie utrzymywał kontaktów rodzinnych z matką, nie interesował się nią na 4 lata przed sporządzeniem testamentu, a jego córki, mimo że mieszkają niedaleko nie odwiedzały babci, nie pomagały jej w żaden sposób, nie interesowały się nią, natomiast B. P. (1) jest uzależniony od alkoholu i w okresie gdy zamieszkiwał u spadkodawczyni, nie pomagał jej w żaden sposób.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Spadkodawczyni M. P. (3) i S. P., który zmarł w 2013 r., mieli trzech synów: M., B. i Z..

okoliczności bezsporne

S. P. i spadkodawczyni pomagali finansowo synowi Z. P. (1), gdy ten z żoną byli bezrobotni.

Dowód: zeznania przedstawicielki ustawowej małoletniej powódki M. B. P. – k.132 verte – 133, zeszyt z pokwitowaniami – k.121, zeznania powoda M. P. (1) – k.132 verte

Pozwany zachorował w 2016 r. i w związku z chorobą zaczął poruszać się na wózku inwalidzkim. Cierpi na zespół mózdkowy. Istnieje możliwość operacji pozwanego w N., lecz koszt takiej operacji wynosi ok.120 000 zł.

Dowód: zeznania pozwanego – k.133 verte – 134

Spadkodawczyni utrzymywała dobre relacje z pozwanym. Pozwany przyjeżdżał z rodziną na święta do matki. Odwiedzali się nawzajem. Po unieruchomieniu pozwanego, M. P. (3) jeździła do syna autobusem z przesiadkami. Pozostawali z sobą także w stałym kontakcie telefonicznym. Z. P. (1) z rodziną nie spędzał z pozwanym i spadkodawczynią świąt. M. P. (1) również nie spędzał świąt ze spadkodawczynią i pozwanym.

Dowód: zeznania świadków: A. K. – 131, L. J. (1) – k.132, zeznania powoda M. P. (1) – k.132 verte, zeznania pozwanego – k.133 verte – 134

Pozwany B. P. (1) na jakiś stracił kontakt z rodzicami, którzy nie wiedzieli, że pozwany został osadzony w zakładzie karnym za przestępstwo niealimentacji. Dopiero po jakimś czasie pozwany zaczął pisać listy do rodziców.

Dowód: zeznania świadka Z. P. (1) – k.103, zeznania pozwanego – k.133 - 134

Stosunki rodzinne między spadkodawczynią M. P. (3) a Z. P. (1) były dobre do końca 2016 r., a zaczęły się psuć w 2017 r. Spadkodawczyni chciała i oczekiwała od synów M. P. (1) i Z. P. (1), którzy posiadali udziały w spadku po ojcu S. P. po 1/4, że zrzekną się ich na rzecz brata B. P. (1). Z. P. (1) nie chciał się na to zgodzić. Spadkodawczyni przychodziła do mieszkania Z. i żądała podjęcia decyzji zgodnej jej woli, dochodziło do awantur, podczas których spadkodawczyni wyzywała syna wulgarnymi słowami. W czasie takiej wizyty spadkodawczyni doszło do takiej eskalacji konfliktu, że

powódka K. P. (1) zadzwoniła na Policję. W Nowy Rok 2018 spadkodawczyni powiedziała do Z. P. (1), gdy ten ją odwiedził, że nie chce go znać.

Dowód: zeznania świadka Z. P. (1) – k.103, zeznania przedstawicielki ustawowej powódki M. B. P. – k.132 verte – 133, zeznania powódki K. P. (1) – k.133 verte

W wyniku działu spadku po S. P. udział w lokalu mieszkalnym położonym w S. przy ul. (...), dla którego prowadzona jest księga wieczysta (...) wraz z udziałem w nieruchomości wspólnej przyznano w całości na własność spadkodawczyni M. P. (3) bez spłat na rzecz B. P. (1) i M. P. (1). Od M. P. (3) zasądzona została na rzecz Z. P. (1) spłata w kwocie 11 500 zł, która rozłożona została na pięć rat po 2 300 zł

Dowód: postanowienie SR w Kłodzku z dnia 16.04.2018 r. – k.84

Spadkodawczyni miała pretensje o to do syna Z. P. (1). Wyrażała żal o to w rozmowach z pozwanym i jego rodziną.

Dowód: zeznania świadka A. K. – k.131

Spadkodawczyni M. P. (3) przed śmiercią zamieszkiwała w S.. Do spadku po sobie w testamencie notarialnym powołała pozwanego B. P. (1). W skład spadku po M. P. (3) wchodzi prawo własności nieruchomości stanowiącej lokal mieszkalny położony w S. o powierzchni 54,40 m², dla której Sąd Rejonowy w Kłodzku powadzi księgę wieczystą (...) o wartości 125 000 zł. Z. P. (1) został wydziedziczony przez spadkodawczynię, posiada 2 córki K. P. (1) oraz małoletnią M. P. (2).

Okoliczności bezsporne

Spadkodawczyni przekazywała powodowi M. P. (1) pieniądze na opłacenie czynszu i energii elektrycznej, lecz ten wydawał te środki na alkohol. Powód M. P. (1) zamieszkał na jakiś czas ze spadkodawczynią, ponieważ z zajmowany lokal musiał opuścić w związku z zaległościami czynszowymi. Spadkodawczyni miała pretensje do syna M. o nadużywanie alkoholu.

Powód M. P. (1) jest osobą bezdomną zamieszkującą obecnie u kolegi. Jest zarejestrowany jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku.

Dowód: decyzja powiatowego urzędu pracy w K. – k. 25, zeznania powoda M. P. (1) – k.132 verte

Powódka K. P. (1) w latach 2012 – 2015 była kilka razy u babci M. P. (3). Spadkodawczyni nie lubiła córek Z. P. (1) i nie ukrywała tego przed innymi członkami rodziny. Po konflikcie z synem Z. widząc wnuczki K. i M. na ulicy wyzywała je słowami powszechnie uznanymi za obelżywe

Dowód: zeznania powódki K. P. (2) – k.133 verte, zeznania powoda M. P. (1) – k.132 verte

Powódka K. P. (1) w 2019 roku ukończyła szkołę, po kilku miesiącach podjęła zatrudnienie na 1/8 etatu, a otrzymywane przez nią wynagrodzenie za styczeń 2020 roku wyniosło 121,34 zł netto. Powódka M. P. (2) ma 17 lat jest uczennicą. Powódki zamieszkują z rodzicami B. i Z. P. (1), przy czym Z. P. (1) jest bezrobotny i otrzymuje zasiłek dla bezrobotnych w kwocie 708,65 zł, zaś B. P. (3) świadczenie wychowawcze oraz zasiłek rodzinny w łącznej kwocie 624 zł.

Dowód: oświadczenie z 5.02.2020 r. – k.31, umowa o pracę – k.32, decyzja PUP w K. z 8.03.2020 r. – k.39

Pozwany B. P. (1) jest trwale niezdolny do samodzielnej egzystencji. powiatowy zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności w N. postanowił zaliczyć pozwanego do znacznego stopnia niepełnosprawności poczynając od 1 września 2016 roku i wskazując że jest niezdolny do pracy. Od 1 listopada 2019 roku pobiera zasiłek 63,63 zł, a od 1 lutego 2018 roku zasiłek pielęgnacyjny 153 zł miesięcznie.

Dowód: orzeczenie lekarza orzecznika (...) – k.66, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności – k.76, decyzja (...) w S. – k.70 – 71, decyzja Wójta Gminy S. – k.72 – 73

Pozwany zamieszkuje w lokalu komunalnym swej partnerki składającym się z jednego pokoju z aneksem kuchennym i pomieszczenia toalety. W lokalu nie ma łazienki i ciepłej wody. Zamieszkują w tym lokalu prócz partnerki pozwanego i pozwanego również jej córka L. J. (1) z synem.

Dowód: zdjęcia lokalu – k.122 – 130, zeznania powoda M. P. (1) – k.132 verte, zeznania pozwanego – k.133 verte – 134

Pozwany przed śmiercią spadkodawczynie rozmawiał z nią przez telefon i umówili się na kolejną rozmowę za 2 – 3 dni. Gdy spadkodawczynie nie odbierała, pozwany zaniepokoił się. Córka pozwanego A. K. wraz z siostrą L. J. (1) oraz jej narzeczonym następnego dnia (był to poniedziałek) udali się do S.. Nie mogli wejść do lokalu spadkodawczynie, ponieważ nikt nie otwierał. Została wezwana straż pożarna i Policja. Okazało się, że spadkodawczynie nie żyje. Po jakimś czasie pojawił się Z. P. (1) z żoną B., którzy dowiedzieli się od sąsiadów, że coś się dzieje w lokalu M. P. (3). A. K. nie pozwoliła wejść do lokalu Z. P. (1) po dowód osobisty matki mówiąc, że jest to lokal jej ojca. Powód M. P. (1) dowiedział się o śmierci matki następnego dnia. Pogrzeb zorganizowała A. K.. Nie chciała skorzystać z pomocy B. P. (3).

Dowód: zeznania świadków: A. K. – k.131, L. J. (1) – k.132, zeznania świadka Z. P. (1) – k.103 ,zeznania przedstawicielki ustawowej powódki M. B. P. – k.132 verte – 133

Powódki K. P. (1) i M. P. (2) nie uczestniczyły w pogrzebie babci.

Okoliczności bezsporne

Pozwany zgłosił o nabyciu własności rzeczy lub praw majątkowych w związku z nabyciem spadku M. P. (3) wskazując jako jedyny składnik spadku lokal mieszkalny w S. przy ul. (...) o wartości 125 000 zł.

Dowód: zgłoszenie o nabyciu własności rzeczy lub praw majątkowych – k.96 - 99

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Pozwany nie negował, że powodowie uprawnieni są w świetle obowiązujących przepisów do zachowku. Powód M. P. (1) na podstawie art.991 § 1 k.c.c., zaś powódki K. P. (1) i M. P. (2) na podstawie art.991 § 1 k.c. w zw. z art.1011 k.c. Jednak pozwany uznał, że roszczenia powodów o zachówek stanowi nadużycie prawa i uznał ich roszczenia do wskazanych w odpowiedzi na pozew kwotach wnosząc o oddalenie powództwa w pozostałym zakresie.

W kontekście powyższego rozstrzygnąć należało, czy w niniejszej sprawie zachodzi sytuacja wyjątkowa, dotycząca pozwanego jako spadkobiercy obowiązanego do zapłaty zachowku, który poprzez spełnienie tego świadczenia znalazłby się w niekorzystnej sytuacji finansowej w odniesieniu do przesłanek wynikających z art. 5 k.c. Pozwany podnosił też, że powodowie nie interesowali się spadkodawczynią, nie pomagali jej, nie zajęli się jej pogrzebem, a powódki dodatkowo nie uczestniczyły w tej uroczystości.

Bacząc na przeprowadzone dowody wskazać należy, że okoliczności związane z zachowaniem powodów w stosunku do spadkodawczynie powoływanych przez pozwanego w zasadzie miałyby, zdaniem pozwanego prowadzić do swego rodzaju „wydziedziczenia” powodów w sprawie o zachówek. Stwierdzić jednak należy, że w tej kwestii decyduje wola spadkodawczynie, która z tej instytucji skorzystała i wydziedziczyła syna Z. P. (1). W ocenie sądu, gdyby spadkodawczynie uznała za stosowne, mając na względzie zachowania powodów w stosunku do niej, niewątpliwie wydziedziczyłaby także syna M. P. (1), jak i wnuczki K. i M. P. (2). W odniesieniu do nadużywania alkoholu przez powoda M. P. (1), przeznaczenia przekazanych mu przez spadkodawczynię pieniędzy, zamiast na zapłatę należności za lokal i media na alkohol, spadkodawczynie jednak nie podjęła decyzji, by i tego syna wydziedziczyć. Zwrócić należy uwagę, że przepis art.1008 k.c. pkt 1 i 3 k.c. Jeśli spadkodawczynie oceniała negatywnie zachowanie swoich wnuczek –

córek Z. P. (2), także i one zostały przez nią wydziedziczone w kontekście powołanych podstaw prawnych. Zauważyć jednak wypada, że powódka K. P. (1) w chwili śmierci spadkodawczyni miała skończone 19 lat, a w chwili sporządzania przez spadkodawczynię testamentu – 17 lat, zaś M. P. (2) w chwili śmierci spadkodawczyni miała 16 lat, a w dacie sporządzania przez spadkodawczynię testamentu 14 lat. Niewątpliwie relacje spadkodawczyni i Z. P. (1) wpływały na stosunki powódkę z babcią, lecz trzeba mieć na uwadze, że Z. P. (1) jest ich ojcem i z nim zamieszkiwały, co zdaniem sądu powodowało konflikt lojalności. Trudno jednak oczekiwać, że małaletnia powódka M. P. (2) i K. P. (1) jako osoba bardzo młoda, angażować miałyby się w życie swojej babci bardziej niż ich ojciec, tym bardziej, że zachowanie M. P. (3) jako babci w stosunku do tych wnuczek, oględnie rzecz ujmując, pozostawiało wiele do życzenia (kierowanie wyzwick do wnuczek, czy wszczynanie awantur ze Z. P. (1) w miejscu zamieszkania powódek). Ponadto, jak wynika z zeznań powoda M. P. (1), spadkodawczyni nie lubiła córek Z. P. (1), zatem chybione są zarzuty pozwanego, że w tej sytuacji powódki winny, mimo okazywanej im niechęci przez babcię, odwiedzać ją i uczestniczyć w jej życiu, skoro ta nie była zainteresowana wnuczkami. W związku z tym w odniesieniu do powyższego trudno uznać, by zachodziły okoliczności mające pozbawić powodów zachowku ponad część uznaną.

Podkreślić wypada, że powód, jak i powódki w wyniku wydziedziczenia przez M. P. (3) syna Z. P. (1) skorzystają ze spadku i tak w mniejszym zakresie, niż gdyby doszło do dziedziczenia ustawowego. Jak słusznie wskazał Sąd Apelacyjny w Łodzi w uzasadnieniu wyroku z dnia 25 lipca 2013 t. I ACa 141/12 ocena sądu, czy żądanie zapłaty sumy pieniężnej odpowiadającej wysokości zachowku stanowi nadużycie prawa (art.5 k.c.) nie powinna pomijać, że prawa osoby uprawnionej do zachowku służą urzeczywistnieniu obowiązków moralnych, jakie spadkodawca ma wobec swoich najbliższych. Należy pamiętać też o zasadzie, że nikt nie może na wypadek swojej śmierci rozrzucić swoim majątkiem zupełnie dobrowolnie, z pominięciem swoich najbliższych.

W rozpoznawanym stanie faktycznym, nie sposób uznać, by powodowie nadużyli swego prawa do zachowku występując z pozwem o jego zapłatę. Powodowie nie należą do osób zamożnych, podobnie jak pozwany. Wynika to z treści dowodów dołączonych do oświadczeń o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania. Powód M. P. (1) nie ma mieszkania, jest uzależniony od alkoholu, lecz nie jest to przesłanka do oddalenia powództwa w żądanym zakresie. Powódki są osobami młodymi, K. P. (1) osiąga bardzo niskie zarobki, zaś M. P. (2) jeszcze się uczy. Dochody ich rodziców również są minimalne. Oczywistym jest, że pozwany jest osobą niepełnosprawną w znacznym stopniu i jego dochody także są niskie, lecz w kontekście tych okoliczności nie można uznać, że powodowie nadużyli swego prawa, bo występując z pozwem zachowali się nagannie ze względu na zasady współżycia społecznego. Pozwany wskazywał, że matka lubiła go i chciała by był spadkobiercą, ponieważ nie miał mieszkania. Zwrócić należy uwagę, że pozwany od 2016 r. jest osobą niepełnosprawną. Pozwany nie przytoczył żadnych okoliczności, z których wynikałoby, dlaczego przed niepełnosprawnością nie zapewnił sobie innych warunków bytowych. Z przeprowadzonych dowodów wynika jednoznacznie, że relacje w rodzinie spadkodawczyni z jej synami nie były wzorcowe, ale też, zdaniem sądu, odpowiedzialność za nie ponosiła spadkodawczyni faworyzując jedno dziecko, wyrażając niechęć do wnuczek – córek Z.. Zeznania powoda M. P. (1) potwierdziły relacje powódki i przedstawicielki ustawowej o wulgarnym i agresywnym zachowaniu spadkodawczyni. Należy mieć na względzie, że pozwany i jego córka nie mieli z M. P. (3) codziennych osobistych kontaktów, lecz telefoniczne co kilka dni, co także musiało się przekładać na ich dobre relacje. To synów M. i Z. spadkodawczyni przekonywała o tym, by zrzekli się udziałów na rzecz pozwanego. Pozwany nie był przekonywany, by swój udział przekazał któremuś z braci.

W ocenie sądu, nie można też stawiać zarzutu powódkom, że nie zorganizowały pogrzebu babci, bowiem A. K. zajęła się jego organizacją, w sposób stanowczy sprzeciwiła się nawet pomocy Z. P. (1) w poszukiwaniu dowodu osobistego spadkodawczyni wskazując na okoliczność, iż jej ojciec jest właścicielem lokalu.

Oceniając zeznania świadków i stron wskazać wypada, że świadkowie zawnioskowani przez powodów zeznawali zgodnie z okolicznościami przytoczonymi przez powodów, zaś zawnioskowani przez pozwanego, tak jak podnosił okoliczności. Stwierdzić jednak należy, że odnośnie zeznań powoda M. P. (1) należało dać wiarę jego zeznaniom, ponieważ zeznawał o tym, o czym miał wiedzę, nie zeznawał na okoliczności, o których nie wiedział – z jakiego powodu był konflikt między spadkodawczynią a Z. P. (1). Zdaniem sądu, zeszyt z pokwitowaniami nie wykazuje, czy były to pożyczki udzielane przez spadkodawczynię i jej męża, czy też drobne darowizny. Tej okoliczności pozwany nie

udowodnił. Zeznania A. K. i L. J. (2) oraz pozwanego miały wykazać sprzeczność zachowania powódek w stosunku do babci z zasadami współżycia społecznego. Jak wyżej wskazał sąd, nawet jeśli powódki nie pozostawały w dobrych relacjach ze spadkodawczynią, to jednak i M. P. (3), osoba dorosła nie strąla się ocieplenie tych relacji, a wręcz wywoływała awantury w obecności wnuczek. O tym, że spadkodawczyni nie była osobą spokojną i wyważoną w sytuacjach konfliktowych zeznał powód, co było spójne i logiczne z zeznaniami powódki K. P. (1) i przedstawicielki ustawowej. Zeznania świadków zawnioskowanych przez pozwanego i zeznania pozwanego miały natomiast na celu postawienie powódek w tak negatywnym świetle, by wykazać jedynie naganność ich zachowania bez odniesienia do przyczyn, z których one wynikały.

W kontekście powyższego nie sposób uznać, że zachodzi szczególnie uzasadniony przypadek skutkujący zastosowanie art. 5 k.c. Spadkodawczyni, gdyby chciała pozbawić uprawnionych zachowku dokonała by tego poprzez zastosowanie wydziedziczenia w stosunku do pozostałych. Zdaniem sądu, jest to istotny argument dla przejścia, że przepis art. 5 k.c. nie ma w niniejszej sprawie zastosowania.

W związku z tym sąd zasądził na rzecz powoda $\frac{1}{6}$ ze 125 000 zł, ponieważ jego udział spadkowy wynosiłby $\frac{1}{3}$, zaś zachowkowy połowę z niego; na rzecz powódki K. P. (1) $\frac{1}{12}$ ze 125 000 zł, ponieważ jej udział w spadku wynosiłby $\frac{1}{6}$, zaś udział zachowkowy połowę z niego i na rzecz małoletniej powódki M. P. (2) $\frac{2}{18}$ ze 125 000 zł, ponieważ jej udział spadkowy wynosiłby $\frac{1}{6}$, zaś zachowkowy $\frac{2}{3}$ z niego, z tej racji, że powódka ta jest osobą małoletnią nadającą rygor natychmiastowej wykonalności w zakresie uznanym przez pozwanego na podstawie art.333 § 1 pkt 2 k.p.c.

Sąd oddalił dalej idące powództwo tylko z tej przyczyny, że nie zastosował zaokrąglenia kwot wyliczonych stosownie do udziałów.

O kosztach procesu orzeczono na mocy art.102 k.p.c. zasądając je w mniejszej kwocie niż należne koszty procesu każdego z powodów. Powód poniósł koszty 1042 zł, 3 600 zł zastępstwa procesowego i 17 zł opłaty skarbowej, powódki po 750 zł, 3 600 zł i 17 zł. Bacząc jednak na niepełnosprawność pozwanego i dochody oraz koszty leczenia sąd obniżył je na rzecz każdego z powodów po 3 000 zł.